

S o n s b e e k I n t e r n a t i o n a l A r t C e n t r e n v

JOHN VAN ALSTINE

2 5 s e p t e m b e r - 1 8 n o v e m b e r 1 9 9 1

Park Sonsbeek

Tellegenlaan 3, Arnhem

P.O. Box 352

6800 AJ Arnhem

The Netherlands

phone 31(0)85 - 510 100

fax 31(0)85 - 434 499

Open from

Wednesday till Friday

and Sunday

from 13.00 - 17.00h

SYMPLEGADES II 1989 bronze/granite

Less is more

Contemporary sculpture develops ever more towards a multi-medial form of expression, far from tradition. The main purpose today is to influence the environment with an overall effect of various techniques and art forms, such as video, light and sound effects, performance, painting, kitch and photography. In the main, current sculpture excels in a richness in detail rather than in simplicity, in a crass daring rather than in reserve, using doses of rhetoric to overwhelm the public with an excess of information and associations.

The simple and sober work of John Van Alstine (1952) is quite contrary to the versatility of the current movement and would seem to express Mies van der Rohe's motto *less is more*. Since the beginning of the eighties Van Alstine has limited his choice of materials to just two elements: metal and stone. The applied techniques are adapted to the nature of these basic materials and could be called primitive. Van Alstine approaches the steel as a blacksmith does: welding, sawing, forging it. The blocks of granite are hewn, bored and cloven by similarly traditional method

Van Alstine's studio is in Jersey City, where the dry-docks for New York's harbours were located. This site is of great influence for both the intrinsic and the formalistic aspects of his work, providing a reservoir of cast-offs, junk material incorporated in Van Alstine's sculptures as *objets trouvés*. Steel and iron artifacts are revealed as a sort of hidden treasure of the most recent Iron Age, the Industrial Revolution. Various forms of roughly forged materials - gigantic chain-cables, steel beams and girders, engine parts, nails, washers and pipes - are assembled with chunks and splinters of granite, seemingly cloven from the rock face, to form the whole. These elements, rather than being brought together by chance, are deliberately chosen with careful consideration. This combination of industrial-archeological steel with the natural granite is the main subject in Van Alstine's oeuvre. The robust and monumental characteristics of the natural world are set against artifacts of a similarly crude appearance. The metal has been left unpatinated and keeps its roughness, the stone having apparently been hewn directly from the quarry: the only visible treatment is the holes drilled to enable a wedge to lever loose the stone from the rock face.

The construction of stone and steel leaves a strongly expressive and graphic effect: the sculptor seems to draw in space with clear contours, open and closed, the rocks suggesting the planes, the steel parts the trajectories. Each sculpture also reveals an unmistakably constructivist approach, indicating the inner tensions between the parts incorporated in it. The stone's appearance of an immovable weight seems to be accentuated by the workable, flexible characteristics of the metal; the steel is bent, used as leverage, suspension and girder, it seemingly needs relatively little mass to balance enormous weights. At the same time both balance and tension are actually present between the two elements: the block of granite balances the steel and vice versa.

STRANGE FRUIT VII 1989 bronze

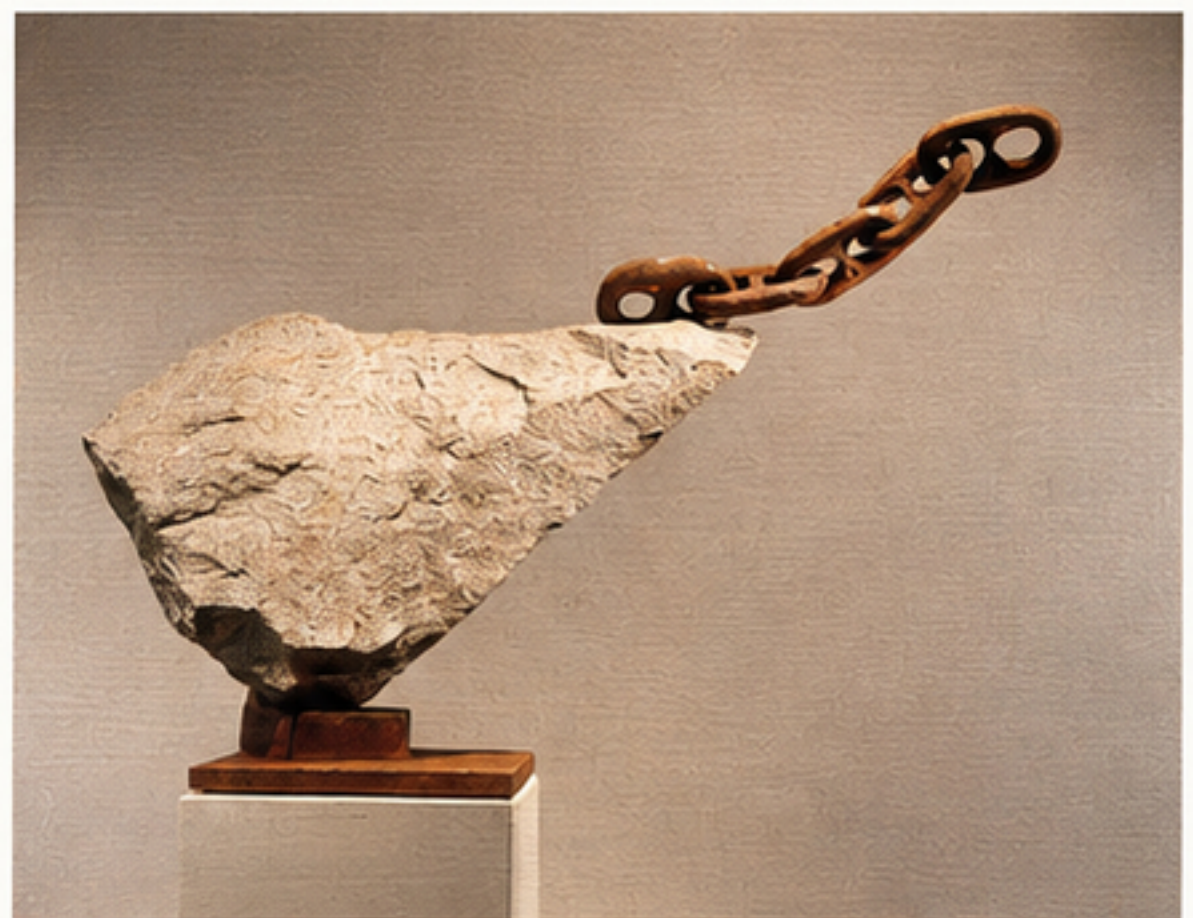
PIQUE A TERRE IV 1991 granite/steel

In an interview Van Alstine describes this as static energy: each element is a necessity, so that if the smallest part would be removed, the whole work would collapse. Beside the intrinsic characteristics of the materials, Van Alstine shows the former practical uses of the metal. In *Pes a piece* of equipment has been used as in *Ancora* a chain-cable whereby the block of stone recalls ancient times, when stones were actually used as anchors. In *Ara* an anvil balances on a menhir-type stone point, a construction referring to the technological development of several thousands years ago and with seemingly little connection with today's micro-electronic age.

The sculptors decision to hardly alter the state of the metal objects as he found them, reinforces the impression of a romantic notion of archeology: a combination of metal implements, the small skeletal fragments of mammoth tankers and stones resembling Stone Age tools.

REPOSE

The sculptures are clearly non-associative: their primary objective is as repose for the eye, the result of their purity of form and material. The objects are balanced, compact, contained within themselves, devoid of sharp contrasts of form and colour. Through their simplicity they attain an almost classical beauty as *conformitas in omnia parte* was perceived in the Renaissance: oneness in all parts and in the whole. Nothing could be added or taken away. Not only would the arrangement become overembellished or incomplete, any extraction or addition could cause the whole to collapse. The sculpture *Jefrus* is given a balance through the lever whose implicit latent force suggests the moving of the mass at a touch. Though some may find symbolism in his work, it should be stressed that this is not Van Alstine's intention at all. Thus the stands apart from the modern trend to use art as a commentary on itself or, to refer to the *Zeitgeist*, on today's consumer society or the visual circus of film and television. It is with its sobriety of form and purity of the chosen material that Van Alstine emphasizes the autonomy of his oeuvre. The resultant timeless character of his oeuvre extends the tradition set by the great American pioneers of twentieth century sculpture, such as Donald Judd and David Smith.

ANCORA 1/91 granite/steel

Less is more

De hedendaagse beeldhouwkunst raakt steeds verder verwijderd van de traditionele sculptuur en manifesteert zich meer en meer als multi-media kunst. Er wordt vooral gestreefd naar het beïnvloeden van de omgeving met een *over all-effect*, teweggebracht door het combineren van verschillende technieken en kunstvormen: video, licht- en geluidseffecten, performance, schilderkunst, kitsch, fotografie etc. Het overgrote deel van de hedendaagse sculptuur excelleert eerder in veelheid dan in detail, eerder in brutaliteit dan in reserve, waarbij men niet schroomt zich van de regels der rhetorica te bedienen om het publiek met een overmaat aan informatie en associatie te overdonderen.

Het eenvoudige en sobere werk van John Van Alstine (1952) staat daar lijnrecht tegenover en lijkt een verbeelding te zijn van Mies van der Rohes motto *less is more*. Sinds het begin van de jaren '80 heeft Van Alstine zijn materiaalkeuze moedwillig beperkt tot twee elementen: metaal en steen. De toegepaste technieken hangen sterk samen met de eenvoud van de grondstoffen en zijn zelfs primitief te noemen. Het staal treedt hij als een smid tegemoet: het wordt gelast, gezaagd en gesmeed. De blokken graniet worden gehakt, geboord en gespleten volgens al even traditionele steenhoudersmethoden.

J - BAR 1/91 granite/steel

Het atelier van Van Alstine bevindt zich in Jersey City waar vroeger de scheepsreparatiewerven voor de haven van New York waren. Deze omgeving heeft een grote invloed op zowel de inhoudelijke als formele kenmerken van het beeldhouwwerk. Hier bevindt zich dan ook Van Alstines reservoir van restmaterialen ofwel de *objets trouvés* die hij in zijn werk opneemt. Stalen en ijzeren voorwerpen manifesteren zich als een soort bodemschatten uit de meest recente [t]ertijd, de industriële revolutie. Gordonsmedswerk, zoals reusachtige ankerkettingschakels, stalen spanten en balken, motoronderdelen, nagels, ringen en buizen, wordt met granietsplinters en blokken die eruitzien of ze direct uit de aarde zijn gehakt tot sculpturen geassembleerd. De verschillende onderdelen worden niet door toeval bij elkaar gebracht maar juist zeer doordacht en zorgvuldig uitgekozen. Deze combinatie van industrieel-archeologisch staal met het oermateriaal graniet vormt het hoofdonderwerp in Van Alstines oeuvre.

Het robuuste en monumentale van de natuur wordt gecontrasteerd met het niet minder grillige artefact. Het metaal is evenals de steen overal ruw-gelaten en slechts zelden gepolijst. En de steen ziet eruit als een afslag, direct uit de steengroeve; de enige bewerking die zichtbaar is zijn de boorgaten waarin een wig gedreven wordt om de steen los te maken van de massa of rots.

De assemblage van steen en staal heeft een sterk expressief grafisch effect. De beeldhouwer tekent in de ruimte, in duidelijke contouren, open en gesloten, waarbij de stenen de vlakken vormen en de stalen onderdelen de lijnen. De beelden hebben bovendien een onmiskenbaar constructivistisch aanzien, zij het dat het niet louter en alleen gaat om de esthetische combinatie van elementen, maar ook om hun verborgen innerlijke energie. Het onverzettelijke zwaartekracht-karakter van de steen wordt versterkt door de confrontatie met de constructieve en flexibele mogelijkheden van het metaal. Het staal wordt rondgebogen, als hefboom gebruikt, als overspanning en als drager en heeft nauwelijks massa nodig om de druk van enorme gewichten te weerstaan. Balans en spanning tussen de twee materialen is letterlijk aanwezig: het brok graniet houdt het staal in evenwicht en andersom.

ROCKER 1/91 granite/steel

In een interview omschrijft Van Alstine dit als *static energy*, waarbij ieder element een noodzakelijkheid is. Hetgeen wij zeggen dat als een minimaal onderdeel wordt weggehaald, er krachten vrijkomen voldoende voor een totale instorting van het beeld. Van Alstine built niet alleen de typische eigenschappen van de materialen staal en steen uit, flexibiliteit en hardheid, ook de oorspronkelijke toepassing van het metaal, voor hij het in handen kreeg, blijven niet onbenut. In *Pes* gebruikte hij een dopsleutel en in *Ancora* een ankerketting, waarbij een steen, zoals in de oudheid, de functie van het anker lijkt te vervullen. In *Ara* balanceert een aambeel op een menhir-achtige stenen punt, een werktuig dat verwijst naar een technologische ontwikkeling die enkele millennia teruggaat en weinig van doen lijkt te hebben met het hedendaagse micro-electronica tijdperk.

De keuze van de beeldhouwer om weinig aan het oorspronkelijke, primitieve karakter van de gebruikte metalen voorwerpen te veranderen versterkt het gevoel van archeologische romantiek: metalen werktuigen en de minieme skeletresten van mammoet-tankers zijn samengebracht met steenscherven die men zou kunnen beschouwen als vuistbijlen uit het Stenen Tijdperk.

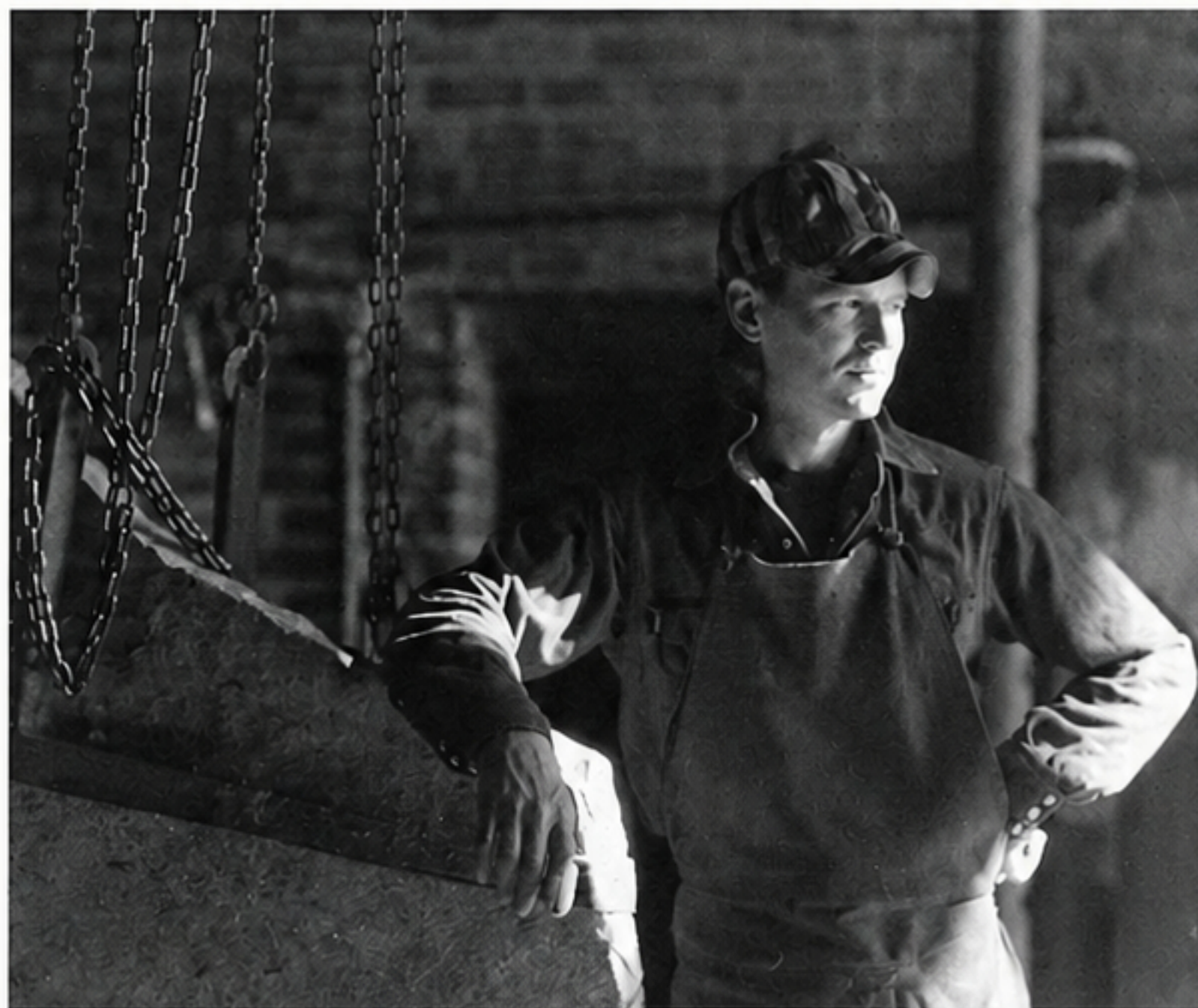
PES 12/90 granite/steel

REPOSE

De beelden zijn heel duidelijk non-associatief: het eerste doel is bij de beschouwer de *repose* teweg te brengen, de rust voor het oog, als resultaat van de pure vorm en het materiaal. De objecten zijn evenwichtig, compact, in zichzelf besloten en kennen geen scherpe kleurcontrasten of vormverschillen. Door hun eenvoud zijn ze van een haast klassieke schoonheid in de zin dat hier *de concordantia in omnia parte* - regel uit de Renaissance geldt: eenheid in alle delen en het geheel. Er kan niets worden weggenomen en niets worden toegevoegd. Niet alleen doordat de vorm dan incompleet zou worden, maar ook omdat het geheel, dan letterlijk uit elkaar zou vallen. En ieder onderdeel dat extra zou worden toegevoegd is teveel en zou het object overgewicht geven, of zelfs desastreuze gevolgen kunnen hebben. Het werk *J - Bar* wordt in evenwicht gehouden door een uitnodigende hefboom die met slechts één toegevoegde beweging een deel van het beeld zou kunnen lanceren. Het staat een ieder vrij om symboliek te zien van een meer diepzinnige aard, maar daar moet bij vermeld worden dat Van Alstine zich daar in het geheel niet mee bezighoudt. In dit opzicht verzet hij tegen de trend om kunst als anekdotisch commentaar te gebruiken op de ontwikkelingen van de kunst zelf. Of om veelomvattende uitspraken te doen over de Zeitgeist, de moderne consumptiemaatschappij en het visuele circus van film en televisie. Juist door de soberheid van vorm en de eenvoud van het materiaal en zijn originaliteit, onderstreept Van Alstine de autonomie van zijn werk. Hierdoor krijgen zijn sculpturen een tijdloos karakter en sluiten aan bij de traditie van grote Amerikaanse vernieuwers in de twintigste eeuwse beeldhouwkunst als Donald Judd en David Smith.

ANCORA 1/91 granite/steel

BIOGRAPHY

John Van Alstine was born in Johnstown, New York, in 1952. Before moving to New Jersey he lived in Wyoming and Washington DC. His education in sculpture led him to Cornell University, New York State. Between 1973 and 1988 he was offered several scholarships and prizes; much of his work was acquired by private collectors and museums from Washington to Lisbon. Since the beginning of the eighties his work was to be seen all over New York and Washington in several exhibitions at prominent galleries. Van Alstine is also conceiving monumental projects for public spaces, such as the *North Country Solstice Calendar*, recently shown in the National Academy of Sciences in Washington at the *Documents* exhibition. Maquettes, drawings and photographs showed a sort of sun calendar, in granite and stainless steel, synthesizing various aspects of astronomy, physiology, geology, archeology and art history. Van Alstine refers to historic monuments he encountered during his travels, such as Stonehenge and Chichen Itza, the Aztec settlement. Sonsbeek International Art Centre is honoured to be the first in Europe to present the work of such a prominent American sculptor.

BIOGRAFIE

John Van Alstine werd geboren in 1952 in Johnstown, New York. Hij woonde in Wyoming en Washington D.C. voor hij naar New Jersey verhuisde. Zijn opleiding als beeldhouwer ontving hij o.m. aan de Cornell University, Ithaca, New York. Van 1973 tot 1988 kreeg hij tal van stipendia en prijzen, en werd zijn werk aangekocht door vele privéverzamelaars en museumcollecties van Washington tot Lissabon. Sinds het begin van de jaren '80 is hij *all over* New York en Washington, waar zijn werk in vele gerenommeerde galerieën te zien is. Verder houdt Van Alstine zich bezig met het ontwerpen van grote projecten voor de openbare ruimte, zoals onlangs getoond in de National Academy of Sciences in Washington. Onder de titel *Documents* waren daar modellen, tekeningen en foto's te zien van *North Country Solstice Calendar*, van graniet en roestvrij staal.

Dit is een soort zonnekalender waarin aspecten van astronomie, natuurkunde, geologie, archeologie en kunstgeschiedenis zijn verwerkt. Van Alstine grijpt terug naar bezoeken die hij aan soortgelijke monumenten uit de Oude Geschiedenis bracht, met name Stonehenge en Chichen Itza, de Aztekenstad. Het is voor Sonsbeek International Art Centre een grote eer om als eerste in Europa een tentoonstelling aan deze zo vooraanstaande Amerikaanse beeldhouwer te kunnen wijden.

RECENT GROUP EXHIBITIONS:

SCULPTURE INVITATIONAL: JOHN VAN ALSTINE / DAVID MAXIM, INDIANA UNIVERSITY, PA., 1989
 SCULPTURE OF THE AMERICA'S INTO THE 90'S, MUSEUM OF MODERN ART OF LATIN AMERICA, ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, Washington DC, 1990
 VOYAGES OF THE MODERN IMAGINATION: THE BOAT IN 20TH CENTURY ART, FARNSWORTH MUSEUM, Portland, ME., 1990
 THE BOAT SHOW, PORTLAND MUSEUM OF ART, Portland, ME., 1990
 SALON DE MARS, NOHRA HAIME GALLERY, Parijs, 1990
 WASHINGTON ARTISTS: THOSE WHO STAYED, SOME WHO LEFT, FRANZ BADER GALLERY, Washington, DC., 1990
 INTERNATIONAL SCULPTURE PRESENTATION, SONSBEEK INTERNATIONAL ART CENTRE AT THE MAASTRICHT FINE ART FAIR, Maastricht 1991

SOLO EXHIBITIONS A.O.:

MUSEUM OF NATIONAL ARTS FOUNDATION, NYC., 1987
 PHILLIPS COLLECTION MUSEUM, Washington DC., 1987
 GEORGE CISCLE GALLERY, Baltimore, 1988
 NOHRA HAIME GALLERY, New York, NY. 1989
 JERSEY CITY MUSEUM, Jersey City, NJ. 1988
 GERALD PETERS GALLERY, Santa Fe, NM., 1989
 NOHRA HAIME GALLERY, New York, 1989
 OSUNA GALLERY, Washington DC., 1989
 NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES, Washington DC. 1990
 MORRIS MUSEUM, Morristown NJ., 1991

PUBLIC COLLECTIONS:

BALTIMORE MUSEUM OF ART
 CARNEGIE INSTITUTE OF ART, Pittsburg, PA.
 CORCORAN MUSEUM OF ART, Washington D.C.
 DENVER ART MUSEUM
 MR. AND MRS. LEVI FOUNDATION, Baltimore MD.
 HIRSHORN MUSEUM AND SCULPTURE GARDEN, Washington D.C.
 HERBERT F. JOHNSON MUSEUM, Cornell University, Ithaca NY
 NATIONAL MUSEUM OF AMERICAN ART, Smithsonian Institute, Washington D.C.
 NEWARK MUSEUM OF ART, Newark, NJ
 MUSEUM OF MODERN ART, GULBENKIAN FOUNDATION, Lissabon
 DELAWARE MUSEUM OF ART, Wilmington, Delaware